

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Nauczyciel języka obcego (233008)

**Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
(z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)**

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Nauczyciel języka obcego (233008)

**Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
(z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)**

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Nauczyciel języka obcego (233008)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [21]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): https://commons.wikimedia.org/wiki/File:NATO_experts_design_new_English_teaching_course_at_Marshall_Center%27s_language_center_150720-D-CJ123-510.jpg [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	9
2.7. Zawody pokrewne	10
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie, realizowanie i ewaluacja procesu nauczania/uczenia się.....	11
3.3. Kompetencje społeczne.....	14
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	14
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	15
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	15
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	15
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	16
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	17
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	18
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	18
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	21
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	21
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	23

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Nauczyciel języka obcego 233008

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Filolog.
- Lektor.
- Lingwista.
- Nauczyciel anglista.
- Nauczyciel germanista.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2330 Secondary education teachers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja P – Edukacja.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Agnieszka Tomasiak – Global Cosmed Group, Radom.
- Radosław Lis – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4, Radom.
- Małgorzata Kowalska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Tomasz Kupidura – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Jolanta Maj – Zespół Szkół Ogólnokształcących, Olsztyn.
- Elżbieta Witkowska – Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Jolanta Gajda – Stowarzyszenie Aktywnych Szkół Ponadgimnazjalnych, Gliwice.
- Monika Mazur-Mitrowska – Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Nauczyciel języka obcego prowadzi zajęcia dydaktyczne z języka obcego w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, przekazując uczniom wiedzę i umiejętności komunikowania się w języku obcym w mowie i piśmie, kierując się przy tym wymaganym poziomem, określonym w podstawie programowej¹² kształcenia językowego, obowiązującej dla poszczególnych typów szkół.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Praca **nauczyciela języka obcego** polega na realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych, określonych w szkolnych programach dydaktyczno-wychowawczych. Wymaga wiedzy pedagogicznej z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języków obcych, a także wiedzy z zakresu nauk społecznych, obejmującej zagadnienia kultury, sztuki, polityki oraz historii krajów z danego obszaru językowego.

Nauczyciel języka obcego przekazuje wiedzę teoretyczną i praktyczną, służącą rozwijaniu u uczniów kompetencji skutecznego porozumiewania się w języku obcym. W tym celu stosuje specjalnie przygotowane narzędzia dydaktyczne potrzebne do organizowania procesu nauczania dla różnych grup wiekowych uczniów, zapewnia prawidłową organizację nauki, rozwijając kompetencje i umiejętności uczniów w zakresie danego języka obcego.

Osoba zatrudniona w tym zawodzie może prowadzić zajęcia pozalekcyjne utrwalające lub poszerzające materiał przedmiotowy, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, konsultacje przedmiotowe dla uczniów, konsultacje informacyjne i wspierające dla rodziców, koła zainteresowań.

Sposoby wykonywania pracy

Praca **nauczyciela języka obcego** ma zwykle charakter indywidualny – kieruje on samodzielnie klasą lub grupą uczniów. Jego praca wymaga bezpośredniego kontaktu z uczniami i słuchaczami, dlatego niezbędne jest stosowanie odpowiednich metod, technik i procedur dotyczących:

- opracowywania struktury zajęć, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji,
- dostosowania programu nauczania¹³ do potrzeb i możliwości uczniów,
- organizacji procesu dydaktycznego.

Nauczyciel języka obcego w swojej pracy stosuje metody i procedury działania polegające m.in. na:

- prowadzeniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
- kształceniu w teorii i praktyce sprawności językowych uczniów,
- przygotowaniu uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- formułowaniu pytań i zadań kontrolnych, niejednokrotnie we współpracy z ekspertem lub zespołem ekspertów z danego obszaru językowego,
- przeprowadzaniu prac kontrolnych, testów i nadzorowaniu ich prawidłowego przebiegu,
- wskazywaniu efektów kształcenia weryfikowanych przez poszczególne zadania i pytania kontrolne,

- ocenianiu zdobytej przez uczniów wiedzy oraz umiejętności w formie wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- wypełnianiu protokołów egzaminacyjnych i archiwizowaniu prac,
- udzielaniu pomocy uczniom w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych,
- wspieraniu rozwoju uczniów w zakresie nauczanego języka obcego,
- organizowaniu oraz właściwym eksploataowaniu pomocy naukowych,
- sprawdzaniu poprawność działania narzędzi i rozwiązań multimedialnych pod kątem ich funkcjonalności oraz współdziałania z narzędziami platformy edukacyjnej.

WAŻNE:

Specyfika zawodu **nauczyciela języka obcego** wymaga obecnie nie tylko umiejętności teoretyczno-metodycznych, ale również posługiwania się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi¹⁹ oraz gotowości do nieustannego aktualizowania swojej wiedzy i podwyższania kompetencji.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Nauczyciel języka obcego prowadzi zajęcia dydaktyczne w salach lekcyjnych. Część pracy nauczyciela może odbywać się także w pokoju nauczycielskim oraz poza szkołą (np. planowanie, przygotowanie do zajęć, sprawdzanie i ocenianie prac pisemnych uczniów). Miejscem pracy nauczyciela języka obcego mogą być szkoły oraz różnego rodzaju placówki, wspierające proces nauczania języka obcego.

Nauczyciel języka obcego wykonuje pracę najczęściej w pozycji stojącej, w pomieszczeniach, posiadających zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Nauczyciel języka obcego w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- tablice,
- internetowe platformy edukacyjne¹¹,
- tablice interaktywne¹⁸,
- podręczniki do nauki języków obcych,
- elektroniczne nośniki danych, jak płyty CD, DVD,
- publikacje w języku obcym,
- obcojęzyczne stacje radiowo-telewizyjne,
- pomoce wizualne, jak np. tablice, postery.

Sprzęt komputerowy wykorzystywany w pracy nauczyciela języka obcego jest wyposażony w specjalistyczne oprogramowanie, narzędzia multimedialne i dźwiękowe oraz jest połączony z internetem.

Organizacja pracy

Organizacja pracy **nauczyciela języka obcego** uzależniona jest od wielkości zatrudniającej go szkoły lub instytucji. Osoba zatrudniona w tym zawodzie pracuje 5 dni w tygodniu. Dzienna ilość godzin nie jest stała i uzależniona jest od planu lekcji. Zawód nauczyciela języka obcego wymaga:

- prowadzenia obowiązkowych zajęć dydaktycznych w wymiarze tygodniowym, zgodnie z ramowym planem nauczania dla poszczególnych typów szkół,

- pracy zwykle nie więcej niż 8 godzin na dobę w ciągu dnia, w ustalonych godzinach, zależnych od danego stosunku pracy. Tygodniowy wymiar pracy nauczyciela wynosi 18 godzin dydaktycznych (tzw. pensum)⁵, które mogą być realizowane zarówno w systemie jednozmianowym, jak i systemie dwuzmianowym¹⁷ (w zależności od rytmu pracy szkoły),
- poza wyzwaniem zawodowymi takimi jak kreowanie różnorodnych rozwiązań językowych czy skuteczne reagowanie na trudne sytuacje w klasie, wykonywania pracy zasadniczo podobnej, w której używa on tych samych narzędzi, pomocy naukowych i oprogramowania komputerowego,
- wyboru podręczników oraz pomocy naukowych,
- realizacji zadań zawodowych we współpracy z innymi nauczycielami i dyrekcją szkoły, w której pracuje.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Nauczyciel języka obcego wykonuje swoją pracę w pozycji siedząco-stojącej, która angażuje szczególnie ręce i narząd głosu. Niejednokrotnie jest narażony na hałas lub zapylenie, a w trakcie wykonywania pracy na nawracające problemy głosowe.

Podstawowe czynniki uciążliwe, które mogą występować w pracy nauczyciela języków obcych, to:

- obciążenia strun głosowych,
- obciążenia mięśniowo-szkieletowe,
- niewłaściwe oświetlenie,
- stres,
- nieodpowiednia wentylacja.

Do występujących w zawodzie schorzeń można zaliczyć m.in.:

- choroby układu oddechowego,
- choroby strun głosowych,
- zwyrodnienia narządów ruchu,
- zwyrodnienia układu kostno-szkieletowego,
- choroby związane ze stresem,
- choroby wzroku.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **nauczyciela języka obcego** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządów równowagi,
- sprawność układu kostno-stawowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- szybki refleks,
- spostrzegawczość,
- zmysł równowagi,

- zręczność rąk i palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia pedagogiczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- łatwość wyrażania się w mowie i piśmie,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- zdolności organizacyjne,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność współdziałania,
- zdolność motywowania uczących się języka obcego,
- zdolność formułowania i prezentowania opinii,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność słuchania i wyciągania konstruktywnych wniosków;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- dokładność,
- autoprezentacja,
- odporność emocjonalna,
- radzenie sobie ze stresem,
- komunikatywność,
- cierpliwość,
- asertywność,
- elastyczność i otwartość na zmiany,
- tolerancja,
- ekspresyjność,
- dobra dykcja,
- inicjatywność,
- kontrolowanie własnych emocji,
- empatia,
- dążenie do osiągnięcia celów,
- gotowość do dzielenia się wiedzą,
- gotowość do ustawicznego uczenia się.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Ze względu na obciążenie fizyczne praca **nauczyciela języka obcego** wymaga ogólnej sprawności fizycznej.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu nauczyciela języków obcych są zaburzenia znacznego stopnia sprawności kończyn górnych, w szczególności w zakresie zręczności palców i rąk, oraz niewielkiego i znacznego stopnia sprawności kończyn dolnych. Czynnikiem utrudniającym pracę w zawodzie są także wady i dysfunkcje narządu wzroku, niedające się korygować szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi.

Z uwagi na pracę polegającą na bezpośrednim kontakcie z ludźmi, utrudnieniem są znacznego stopnia zaburzenia w zakresie narządu słuchu, które nie mogą być skorygowane aparatem słuchowym. Charakter pracy, a przede wszystkim kontakty interpersonalne, powodują, iż znaczące wady wymowy, schorzenia strun głosowych i niska ekspresja werbalna mogą ograniczać pracę w tym zawodzie.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Od osoby pracującej w zawodzie **nauczyciel języka obcego** wymagane jest posiadanie wykształcenia wyższego. Do nauczania języków obcych w szkołach podstawowych i przedszkolach wymagane jest ukończenie I stopnia studiów wyższych. W pozostałych rodzajach szkół i instytucji od nauczyciela języka obcego wymagane jest ukończenie studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Preferowane są kierunki filologiczne lub lingwistyka stosowana. Wymagane jest również przygotowanie pedagogiczne.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Kwalifikacje do pracy w zawodzie **nauczyciel języka obcego**, zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami prawa (rok 2018), posiada osoba, która legitymuje się:

- dyplomem ukończenia studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, na kierunku filologia w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- dyplomem ukończenia studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na dowolnym kierunku i posiada świadectwo egzaminu z danego języka obcego w stopniu zaawansowanym lub biegłym albo świadectwo złożenia państwowego nauczycielskiego egzaminu z danego języka obcego stopnia II oraz posiada przygotowanie pedagogiczne, lub
- dyplomem ukończenia studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, w kraju, w którym językiem urzędowym jest dany język obcy i posiada przygotowanie pedagogiczne.

W celu zdobycia kwalifikacji pedagogicznych nauczyciel musi odbyć wymaganą prawem liczbę zajęć teoretycznych (z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej) oraz praktyki pedagogicznej. Aktualnie (2018 r.) limit godzin dla zajęć teoretycznych wynosi nie mniej niż 270 oraz nie mniej niż 150 godzin dla praktyki pedagogicznej.

Przygotowanie pedagogiczne potwierdzić mogą następujące dokumenty:

- dyplom ukończenia studiów lub inny dokument wydany przez uczelnię,
- świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego.

WAŻNE:

Zawód nauczyciela języka obcego jest prawnie regulowany Ustawą – Karta Nauczyciela oraz Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Nauczyciel języka obcego z chwilą rozpoczęcia pierwszej pracy zawodowej w szkole uzyskuje stopień nauczyciela stażysty. Warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego (kolejno: nauczyciel kontraktowy, mianowany, dyplomowany) jest:

- spełnienie określonych wymagań kwalifikacyjnych na dany stopień,
- odbycie stażu, zakończonego co najmniej dobrą oceną pracy,
- zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną w przypadku ubiegania się o stopień nauczyciela kontraktowego lub mianowanego, lub
- uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela w przypadku ubiegania się o stopień nauczyciela dyplomowanego.

Awans zawodowy nauczyciela języka obcego wiąże się z jego ustawicznym dokształcaniem oraz nabywaniem nowych umiejętności, związanych m.in. z organizowaniem procesu nauczania różnych grup wiekowych. Stopień awansu nadawany jest na stałe i nie można go utracić nawet w drodze postępowania dyscyplinarnego.

Osoba pracująca w zawodzie nauczyciela języka obcego może rozwijać swoje kompetencje na różnych płaszczyznach, np.:

- kończąc kursy doskonalące (w zakresie nowych metod nauczania, jak również w zakresie narzędzi komunikacji zdalnej, wykorzystywanych w nauczaniu i kształceniu - e-learning³, języka obcego w biznesie, języka obcego technicznego itp.),
- podejmując studia podyplomowe o specjalności innej niż język obcy, tym samym zdobywając kwalifikacje do nauczania przedmiotów innych niż języki obce w szkołach dwujęzycznych lub oddziałach dwujęzycznych w szkołach ogólnodostępnych,
- kończąc studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej, umożliwiającą pracę w szkołach integracyjnych i specjalnych,
- pozyskując kwalifikacje pedagogiczne wymagane w pracy jako nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej,
- podejmując własną działalność szkoleniową (po ukończeniu dodatkowych kursów specjalistycznych np. z dziedziny zarządzania, prowadzenia działalności gospodarczej),
- nabywając uprawnienia tłumacza przysięgłego (po zdaniu egzaminu państwowego).

Nauczyciel języka obcego może awansować na stanowisko wicedyrektora lub dyrektora szkoły po uprzednim uzupełnieniu kwalifikacji o studia podyplomowe z zakresu zarządzania oświatą. Może również pełnić funkcję doradcy metodycznego, nauczyciela konsultanta, przewodniczącego zespołu przedmiotowego, koordynatora nauczania języka obcego lub nauczania dwujęzycznego lub wizytatora w Kuratorium Oświaty.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Nauczyciel języka obcego potwierdza swoje kompetencje uprawniające do pracy w zawodzie kończąc studia wyższe na kierunku filologicznym w specjalności danego języka obcego lub na kierunku lingwistyka stosowana.

W przypadku ukończenia studiów innych niż filologia czy lingwistyka, kompetencje językowe nauczyciela potwierdzają:

- egzaminy z danego języka obcego w stopniu zaawansowanym lub biegłym albo
- świadectwo złożenia przed Państwową Komisją Egzaminacyjną państwowego nauczycielskiego egzaminu z danego języka obcego stopnia II.

Wykaz egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania języków obcych (angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański) publikowany jest przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Potwierdzeniem przygotowania pedagogicznego jest ukończenie kursu kwalifikacyjnego lub studiów podyplomowych.

Kompetencje zawodowe nauczyciela potwierdzane są na drodze awansu zawodowego i na podstawie oceny pracy:

- w przypadku nauczyciela stażysty, stopień nauczyciela kontraktowego nadaje dyrektor szkoły, po zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną,
- w przypadku nauczyciela kontraktowego, stopień nauczyciela mianowanego nadaje organ prowadzący szkołę, po zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną,
- w przypadku nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego nadaje organ sprawujący nadzór pedagogiczny po uzyskaniu akceptacji komisji kwalifikacyjnej, po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowie.

Komisje kwalifikacyjne lub egzaminacyjne, o których mowa, przeprowadzają odpowiednio postępowania kwalifikacyjne lub egzaminacyjne na wniosek nauczyciela, skierowany odpowiednio do dyrektora szkoły lub właściwego organu.

WAŻNE:

Regulamin dokonywania oceny pracy nauczycieli ustala dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, związków zawodowych oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Regulamin określa szczegółowe kryteria dokonywania oceny pracy nauczycieli z uwzględnieniem specyfiki pracy w danej placówce.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **nauczyciel języka obcego** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	234104
Lektor języka obcego	235301
Filolog języka nowożytnego	264302
Tłumacz	264304

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **nauczyciel języka obcego** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Dobieranie metod nauczania⁹.
- Z2 Planowanie procesu dydaktycznego oraz opracowywanie programów nauczania.
- Z3 Realizowanie programów nauczania języka obcego według zasad współczesnej dydaktyki i z zastosowaniem nowoczesnych metod nauczania i środków dydaktycznych.
- Z4 Monitorowanie wiedzy¹⁰ i umiejętności uczniów, ich postępów w nauce oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń.
- Z5 Wdrażanie uczniów do samodzielnej i systematycznej pracy.
- Z6 Zapewnianie uczniom odpowiednich warunków do nauki poprzez dbałość o pracownię przedmiotową i jej wyposażenie.
- Z7 Prowadzenie wymaganej dokumentacji przebiegu nauczania.

- Z8 Współdziałanie z nauczycielami innych przedmiotów.
 Z9 Współdziałanie z rodzicami w celu stworzenia jak najlepszych warunków do optymalnego rozwoju ucznia.
 Z10 Doskonalenie zawodowe oraz unowocześnianie warsztatu pracy dydaktycznej nauczyciela języka obcego.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie, realizowanie i ewaluowanie procesu nauczania-uczenia się języka obcego

Kompetencja zawodowa Kz1: Organizowanie, realizowanie i ewaluowanie procesu nauczania-uczenia się języka obcego obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Dobieranie metod nauczania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Etapy rozwoju ucznia w aspekcie fizycznym, psychicznym i społecznym; • Formy i metody pracy edukacyjnej z uczniami; • Potrzeby uczniów i stosowane formy wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obserwować i oceniać rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny uczniów; • Dobierać odpowiednie formy i metody pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów; • Rozpoznawać i odpowiadać na potrzeby uczniów.

Z2 Planowanie procesu dydaktycznego oraz opracowywanie programów nauczania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawę programową oraz wiedzę z zakresu nauczanego języka obcego; • Cele i funkcje różnych sposobów oceniania; • Akty prawne dotyczące programów nauczania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułować planowane osiągnięcia uczniów; • Dokonywać wyboru właściwych sposobów oceniania; • Opracowywać roczny plan nauczania; • Przekładać treści programowe na cele uczenia się; • Modyfikować plan nauczania, dostosowując go do bieżących potrzeb uczniów.

Z3 Realizowanie programów nauczania języka obcego według zasad współczesnej dydaktyki i z zastosowaniem nowoczesnych metod nauczania i środków dydaktycznych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Metodykę nauczania języka obcego; • Teorie uczenia się; • Cele i funkcje różnych sposobów oceniania; • Zasady selekcjonowania i tworzenia aktualnych i nowoczesnych materiałów dydaktycznych w nauczaniu języka obcego; • Metody nauczania, w szczególności metody aktywne i oparte na współpracy; • Narzędzia technologii informacyjnej pozwalające na zwiększenie skuteczności nauczania języka obcego; • Procesy nauczania <u>sprawności receptywnych</u>¹⁵ i <u>produktywnych</u>¹⁴; 	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywać materiały metodyczne; • Dokonywać wyboru właściwych metod nauczania; • Opracowywać narzędzia zróżnicowanego oceniania; • Przedstawiać uczniom niezbędne aktualne narzędzia pracy; • Stosować <u>metody aktywizujące</u>⁸ oraz <u>interaktywne</u>⁶ i <u>kooperatywne podejście pedagogiczne</u>⁷; • Wykorzystywać technologie informacyjno-komunikacyjne; • Kreować i nadzorować proces uczenia się;

<ul style="list-style-type: none"> • Procesy pozajęzykowe danego obszaru językowego; • <u>Deficyty komunikacyjne</u>¹; • <u>Strategie uczenia się</u>¹⁶; • Aktualną literaturę branżową dotyczącą <u>glottodydaktyki</u>⁴. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwiać uczniów na kulturę danego obszaru językowego; • Kształtować u uczniów naturalną i poprawną komunikację językową, eliminować błędy językowe; • Kształtować autonomię uczniów poprzez wskazywanie odpowiednich strategii uczenia się; • Pogłębiać wiedzę dotyczącą nauczania języka obcego poprzez udział w różnych formach <u>doskonalenia zawodowego</u>².
---	--

Z4 Stałe monitorowanie wiedzy i umiejętności uczniów, ich postępów w nauce oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Kryteria skuteczności i wydajności; • Zasady zbierania i analizy informacji; • Trudności w uczeniu się; • Potrzebę podejmowania środków zaradczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mierzyć skuteczność nauczania; • Analizować wyniki osiągnięte przez uczniów i określić przyczyny popełnianych błędów; • Identyfikować zaburzenia procesu uczenia się; • Podejmować skuteczne środki zaradcze.

Z5 Wdrażanie uczniów do samodzielnej i systematycznej pracy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady podmiotowego traktowania ucznia w procesie edukacyjnym; • Metody i sposoby rozbudzania zainteresowań uczniów; • Zasady wychowania i współżycia społecznego; • Zaburzenia zachowania uczniów i ich uwarunkowania; • Zasady komunikacji interpersonalnej w kontaktach z uczniami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijać zainteresowania i uzdolnienia językowe uczniów; • Kształtować umiejętność uczniów w zakresie wykorzystania ich wiedzy i umiejętności językowych w rozwiązywaniu problemów praktycznych; • Motywować uczniów do realizowania projektów językowych; • Aktywizować uczniów do rozwijania ich kompetencji językowych; • Kształtować u uczniów umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy.

Z6 Zapewnianie uczniom odpowiednich warunków do nauki poprzez dbałość o pracownię przedmiotową i jej wyposażenie

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Wymagania dotyczące nowoczesnej bazy dydaktycznej; • Zasady pozyskiwania materiałów dydaktycznych; • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii, ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizować właściwą bazę dydaktyczną; • Pozyskiwać materiały dydaktyczne; • Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii, ochrony środowiska.

Z7 Prowadzenie wymaganej dokumentacji przebiegu nauczania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Prawo oświatowe dotyczące dokumentacji szkolnej; • Sposób prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania; • Sposób prowadzenia dokumentacji działalności wychowawczej i opiekuńczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować prawo oświatowe dotyczące dokumentacji szkolnej; • Prowadzić dokumentację przebiegu nauczania; • Prowadzić dokumentację działalności wychowawczej i opiekuńczej.
Z8 Współdziałanie z nauczycielami innych przedmiotów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Powiązania treści przedmiotowych z innymi dziedzinami; • Zasady i formy współpracy z pracownikami szkoły; • Formy działań podnoszących jakość pracy szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywać powiązania treści nauczania języka obcego z innymi przedmiotami i zajęciami edukacyjnymi; • Współpracować z innymi nauczycielami celem wymiany doświadczeń dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; • Podejmować, wspólnie z innymi nauczycielami, działania mające na celu podniesienie wyników nauczania.
Z9 Współdziałanie z rodzicami w celu stworzenia jak najlepszych warunków do optymalnego rozwoju ucznia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady budowania zaufania w kontaktach z rodzicami; • Formy bieżącej współpracy z rodzicami; • Formy wspomagania rodziców w procesie dydaktyczno-wychowawczym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planować i budować właściwe relacje z rodzicami; • Prowadzić zebrania i konsultacje z rodzicami; • Rozpoznawać oczekiwania rodziców i wspomagać ich w procesie dydaktyczno-wychowawczym.
Z10 Doskonalenie zawodowe oraz unowocześnianie warsztatu pracy dydaktycznej nauczyciela języka obcego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Potrzebę stałego doskonalenia zawodowego; • Aktualną literaturę branżową dotyczącą glottodydaktyki; • Ofertę szkoleniową skierowaną do nauczycieli języków obcych; • Współczesne metody nauczania języka obcego oparte na dydaktyce cyfrowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozować i planować własne potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego, dokonywać ewaluacji własnych działań; • Samodzielnie zdobywać niezbędne informacje i dobierać lektury; • Rozszerzać kompetencje zawodowe dotyczącą nauczania języka obcego w ramach szkoleń, warsztatów, konferencji oraz samouczenia się; • Stosować technologie informacyjne i komunikacyjne w nauczaniu języka obcego; • Korzystać z otwartych zasobów edukacyjnych do nauki języka obcego.

3.3. Kompetencje społeczne

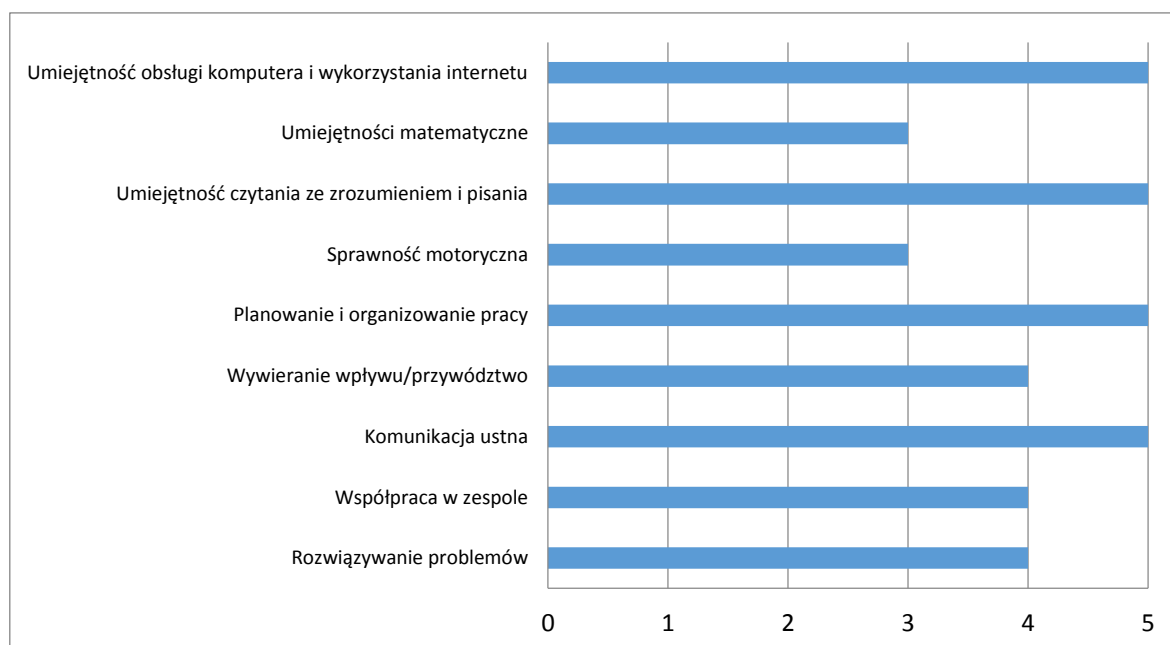
Pracownik w zawodzie **nauczyciel języka obcego** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki własnych działań edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczych i podjętych decyzji.
- Dostrzegania potrzeb i celów społecznych, organizowania działalności prospołecznej oraz angażowania w nią innych.
- Udzielania wsparcia i pomocy, okazywania troski, harmonijnego współdziałania z innymi.
- Wykazywania empatii i asertywności pozwalającej na wspieranie rozwoju uczących się języka obcego.
- Kultuwowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy, środowisku rodzinnym uczniów i społeczności szkolnej.
- Oceniania i dostosowywania własnych postaw i zachowań, w tym do ciągłego przeglądu własnych osiągnięć i oddziaływania na uczących się języka obcego.
- Kierowania się zasadami etyki zawodowej, w tym przestrzegania zasad uczciwości, rzetelności, poufności.
- Rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, w tym ustawicznego aktualizowania i podwyższania swoich kwalifikacji jako nauczyciela języka obcego.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **nauczyciel języka obcego**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **nauczyciel języka obcego**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **nauczyciel języka obcego** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie **nauczyciel języka obcego** jest stale wysokie, co wiąże się z obecnością języków obcych jako przedmiotu w szkołach i placówkach. Nauczyciel języka obcego może ubiegać się o pracę w:

- szkołach podstawowych,
- szkołach ponadpodstawowych różnego typu,
- szkołach wyższych,
- ośrodkach kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- centrach egzaminacyjnych,
- szkołach językowych.

Według barometru zawodów, aktualnie (2018 r.) podaż i popyt na osoby pracujące w zawodzie nauczyciela języka obcego wykazują równowagę. Oznacza to, że liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w zawodzie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Kandydatów do wykonywania zawodu **nauczyciel języka obcego** przygotowuje się w Polsce w ramach publicznego i niepublicznego systemu kształcenia.

Osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia w zawodzie nauczyciel języka obcego mogą podjąć kształcenie w szkole wyższej (studia II stopnia lub studia podyplomowe) na kierunku filologia danego języka obcego, oferowanym obecnie przez:

- uniwersytety,
- państwowe i prywatne uczelnie wyższe,
- politechniki.

Wykaz instytucji uprawnionych do organizacji egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania języków obcych (angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański) publikowany jest przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Uzyskanie kwalifikacji pedagogicznych umożliwiają nauczycielowi języka obcego dwie grupy instytucji:

- publiczne i niepubliczne szkoły wyższe oferujące możliwość zdobycia kwalifikacji pedagogicznych w formie studiów podyplomowych,
- publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli posiadające akredytację właściwego Kuratorium Oświaty, oferujące pedagogiczne kursy kwalifikacyjne.

Szkolenie

Kursy stacjonarne i on-line (w tym webinaria²⁰) rozwijające wiedzę i umiejętności **nauczyciela języka obcego** oferowane są przez uczelnie prywatne i państwowe, ośrodki metodyczne, Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oraz przez komercyjne instytucje szkoleniowe funkcjonujące na wolnym rynku usług edukacyjno-szkoleniowych.

Przykładowa tematyka szkoleń:

- innowacyjne metody i techniki nauczania języków obcych,
- doskonalenie umiejętności dydaktycznych, w tym technik nauczania i oceniania,
- kursy kwalifikacyjne pedagogiczne w zakresie przygotowania do nauczania języków obcych,
- szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminów zewnętrznych,
- trudne emocje u nauczyciela, jak sobie z nimi radzić,
- nauczanie języka obcego w oparciu o Metodę Dobrego Startu,
- wczesne nauczanie języka obcego,
- uczenie z wykorzystaniem myślenia wizualnego,
- status szkoły i placówki oświatowej,
- glottodydaktyka,
- motywacja wewnętrzna dzieci i młodzieży, jak sprawić by była motorem rozwoju.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **nauczyciel języka obcego** jest zróżnicowane i wynosi od 2490 zł do 3850 zł miesięcznie brutto w przeliczeniu na jeden etat.

Zadania nauczyciela języka obcego można wykonywać w ramach standardowych zadań zawodowych w szkołach, firmach edukacyjno-szkoleniowych lub w formule prowadzącego kursy językowe lub egzaminatora zewnętrznego, za dodatkowym wynagrodzeniem.

Poziom wynagrodzeń uzależniony jest od miejsca zatrudnienia oraz zajmowanego stanowiska:

- na stanowiskach nauczyciela w szkołach wynagrodzenie kształtuje się w przedziale od 2490 zł do 3850 zł miesięcznie brutto,
- na pozostałych stanowiskach, jak np. lektor w szkole językowej, wynagrodzenie kształtuje się średnio na poziomie 3490 zł miesięcznie brutto.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód nauczyciela języka obcego uzależniony jest od:

- wykształcenia,
- stopnia awansu zawodowego,
- stażu pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- wysokości dodatków (motywacyjnego, godzin ponadwymiarowych, za wychowawstwo) ustalanych przez gminę.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>
<https://sedlak.pl/raporty-placowe>
<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **nauczyciel języka obcego** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z wadami i dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10. 2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1505, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 1574).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. poz. 939, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1658).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 1534).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczyciela (Dz. U. poz. 1575).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy, sposobu prowadzenia listy ekspertów oraz trybu wpisywania i skreślenia ekspertów z listy (Dz.U. poz. 354).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślenia egzaminatorów z ewidencji (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1305, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 466).

Literatura branżowa:

- Dąbrowski M., Zajac M.: E-learning – narzędzia i praktyka. Wydawnictwo Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, Warszawa 2012.
- Gozdawa-Gołębiowski, R.: Błąd językowy i gramatyka pedagogiczna. „Kwartalnik Pedagogiczny” nr 195/2005.
- Heller W., Janiak A.M., Mikołajczyk M.: E-learning, jako przestrzeń komunikacji społecznej. Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2017.
- Jaroszevska A.: Idea przyjaznego środowiska kształcenia na tle reformy polskiego systemu edukacji obcojęzycznej. „Studia Niemcoznawcze” nr LIX/2017.
- Komorowska H.: Rola nauczyciela a jakość edukacji językowej. „Języki Obce w Szkole” nr 3/2017.
- Lis R.: Das Gespräch mit einem literarischen Text: Landeskunde und Literatur im Fremdsprachenunterricht. „Studia Niemcoznawcze” nr LX/2017.
- Nawrot-Lis B.: Uzasadnienie wprowadzenia elementów Zintegrowanego Kształcenia Przedmiotowo-Językowego (CLIL) do szkół zawodowych w Polsce. „Języki Obce w Szkole” nr 3/2017.
- Niemiec-Knaś M.: Metoda projektów w nauczaniu języków obcych. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2011.
- Riemer C., Bausch K.-R. (red.): Handbuch Fremdsprachenunterricht. Narr, Tübingen 2016.
- Sobańska-Jędrzych J., Karpeta-Peć B., Torenc M.: Rozwijanie zdolności językowych na lekcji języka obcego. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2013.
- Żylińska M.: Między podręcznikiem a internetem. Nowa dydaktyka języków obcych. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2013.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10. 2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń MRPiP: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Encyklopedia PWN: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/metody-nauczania;3940117.html>
- Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: <http://jows.pl/content/europejski-system-opisu-kszt%C5%82cenia-j%C4%99zykowego>
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji: <https://www.frse.org.pl>
- Ministerstwo Edukacji Narodowej: <https://men.gov.pl>
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: <https://www.ore.edu.pl>
- Platforma edukacyjna Ministerstwa Edukacji Narodowej: <http://epodreczniki.pl/>
- Portal Wynagrodzeń: <https://wynagrodzenia.pl/gus>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Wyszukiwarka szkoleń stacjonarnych i internetowych dla nauczycieli: <https://glowna.ceo.org.pl>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Deficyty komunikacyjne	Niedobór środków językowych utrudniający lub uniemożliwiający komunikację.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://jows.pl/artykuly/strategi-e-komunikacyjne-czyli-jak-uczacy-sie-radza-sobie-z-deficytami-leksykalnymi-w-klasie [dostęp: 31.10.2018]
2	Doskonalenie zawodowe	Proces aktualizowania i pogłębiania wiedzy i umiejętności związanych z wykonywanym zawodem, umożliwiający wyrównanie luk pomiędzy uzyskanymi kwalifikacjami, a nowymi wymaganiami nakładanymi na nauczyciela.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://bazhum.muzhp.pl/media/files/Nauczyciel_i_Szkola/Nauczyciel_i_Szkola-r2001-t1_2_(10_11)/Nauczyciel_i_Szkola-r2001-t1_2_(10_11)-s156-164/Nauczyciel_i_Szkola-r2001-t1_2_(10_11)-s156-164.pdf [dostęp: 31.10.2018]
3	E-learning	E-learning jest to technika nauczania/uczenia się i szkolenia, wykorzystująca dostępne media elektroniczne tj.: internet, telewizja interaktywna, przekazy satelitarne i CD-ROMy. Opisywana forma nauczania, umożliwia doskonalenie umiejętności, ukończenie kursów, a ostatnimi czasy nawet studiów bez konieczności kontaktu face to face (twarzą w twarz) z wykładowcą/trenerem. W Polsce e-learning występuje również pod nazwami: e-kursy, e-kształcenie, kursy on-line, zdalne nauczanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.edulider.pl/edukacja/czym-jest-e-learning [dostęp: 31.10.2018]
4	Glottodydaktyka	Dyscyplina naukowa badająca proces nauczania i uczenia się języków obcych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://jows.pl/sites/default/files/jaroszewska_0.pdf [dostęp: 31.10.2018]

5	Godziny dydaktyczne (pensum)	Obowiązkowy wymiar godzin zajęć tygodniowych dla nauczyciela prowadzonych bezpośrednio z uczniami (tak zwane pensum). Nie wlicza się do nich przygotowania do zajęć, prowadzenia zebrań z rodzicami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.orpeg.pl/images/Upload/akty_prawne/PLIK_PDF_17.pdf [dostęp: 31.10.2018]
6	Interaktywne podejście pedagogiczne	Nauczanie oparte na aktywnej twórczości, samodzielnym dochodzeniu do wiedzy, umiejętności zbierania i wyszukiwania informacji, udziale w zespołowym rozwiązywaniu problemów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://ellalanguage.com/pl/in-teraktywne-nauczanie/ [dostęp: 31.10.2018]
7	Kooperatywne podejście pedagogiczne	Nauczanie oparte na współpracy i włączaniu się uczniów w przebieg lekcji, promujące motywację, wzajemne zaufanie, nabywanie umiejętności społecznych, pozwalające na tworzenie sytuacji, w których uczeń konfrontuje własne przekonania i pomysły z innymi. Dzięki wytworzonym interakcjom pomaga w głębokim i trwałym uczeniu się.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.npseo.pl/data/various/files/Sesja%20II_9%20Jak%20ub%20Ko%C5%82odziejczyk.pdf [dostęp: 31.10.2018]
8	Metody aktywizujące	Grupa metod nauczania charakteryzująca się w procesie kształcenia wysoką i twórczą aktywnością uczniów w sferze percepcyjnej, ruchowej, werbalnej i emocjonalno-motywacyjnej, służącej czynnemu zdobywaniu wiedzy, jej pogłębianiu, operatywności i trwałości, wyzwalającej ciekawość i zaangażowanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://zasobyip2.ore.edu.pl/pl/publications/download/5183 [dostęp: 31.10.2018]
9	Metody nauczania	Zamierzone i systematycznie stosowane sposoby pracy nauczyciela z uczniami umożliwiające realizowanie celów kształcenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/metody-nauczania;3940117.html [dostęp: 31.10.2018]
10	Monitorowanie wiedzy	Systematyczne i zorganizowane obserwowanie przebiegu procesu nauczania ze szczególnym uwzględnieniem postępów uczniów w nauce.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.bc.ore.edu.pl/Content/597/monitorowanie+ii+iii+iv__mm.pdf [dostęp: 31.10.2018]
11	Platforma edukacyjna	Rozbudowana aplikacja ułatwiająca tworzenie, prowadzenie i administrowanie kursami edukacyjnymi oraz umożliwiające weryfikację wiedzy on-line. Jest to zintegrowany zestaw narzędzi pozwalających realizować bardziej konkretne cele związane z nauczaniem, w szczególności z zarządzaniem kursem i wchodzącymi w jego skład zasobami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://informatyka.wroc.pl/kursy/mod/page/view.php?id=157 [dostęp: 31.10.2018]
12	Podstawa programowa	Akt prawny regulujący proces kształcenia, zawierający obowiązkowy na danym etapie edukacyjnym kanon treści nauczania i uczenia się, które muszą być uwzględnione w programie nauczania. Podstawa programowa precyzuje zakres i rodzaj sprawności oraz umiejętności, które powinni nabyć uczniowie w toku edukacji. Rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wydaje minister edukacji narodowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/podstawa-programowa-ksztalcenia-ogolnego-z-komentarzem.-szkola-podstawowa-jezyk-obcy-nowozytny.pdf [dostęp: 31.10.2018]

13	Program nauczania	Opis sposobu realizacji procesu kształcenia, uwzględniający cele i zadania zawarte w podstawie programowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/wytoczne-do-tworzenia-programow-nauczania.pdf [dostęp: 31.10.2018]
14	Sprawności produktywne	Umiejętność ustnego wypowiedzania się i umiejętność wypowiedzania się na piśmie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://czytelnia.frse.org.pl/media/rozwijanie_sp.pdf [dostęp: 31.10.2018]
15	Sprawności receptywne	Umiejętność rozumienia ze słuchu i umiejętność rozumienia tekstu czytanego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://czytelnia.frse.org.pl/media/rozwijanie_sp.pdf [dostęp: 31.10.2018]
16	Strategie uczenia się	Kroki lub techniki użyte przez ucznia, aby pomóc mu w zrozumieniu, nauczaniu się i zapamiętaniu nowych informacji oraz w rozwiązaniu określonych problemów w przyswojeniu wiedzy. Zachowanie strategiczne charakteryzuje się aktywnością podmiotu, intencjonalnością i ukierunkowaniem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://bit.ly/2EVgbdU [dostęp: 31.10.2018]
17	System dwuzmianowy	W systemie edukacji dwuzmianowej uczniowie rozpoczynają zajęcia w jednym okresie (np. pierwsze półroczce) rano, w drugim (np. drugie półroczce) po południu. Innym wariantem tego systemu jest rozpoczynanie zajęć przez część dni w tygodniu rano, a w pozostałe dni po południu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://bit.ly/2xZ7uuS [dostęp: 31.10.2018]
18	Tablica interaktywna	Tablica interaktywna nie jest urządzeniem samodzielnym, jest częścią zestawu, który zawiera także: projektor, który rzuca obraz na powierzchnię tablicy oraz komputer, który będzie odpowiedzialny za generowanie treści wyświetlanej przez projektor na powierzchni tablicy interaktywnej i będzie z nią współpracował. Tablica jest urządzeniem dostarczającym funkcję dotyku do wyświetlanej treści. Może być obsługiwany za pomocą palca (technologia optyczna, pozycjonowania w podczerwieni, pojemnościowa) lub specjalnego pisaka (technologia elektromagnetyczna).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.multimediawszkol.e.pl/baza_wiedzy/tablice_interaktywne/co_to_jest_tablica_interaktywna_i_jak_dziala.html [dostęp: 31.10.2018]
19	Technologie Informacyjno-komunikacyjne (TIK)	Zwane zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, technikami informacyjnymi lub teleinformatycznymi – rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej (ang. Information and Communication Technologies – ICT).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.istshare.eu/ict-technologie-informacyjno-komunikacyjne.html [dostęp: 31.10.2018]
20	Webinarium	Inaczej internetowe seminarium realizowane z wykorzystaniem technologii webcast. Webinaria stosuje się w celach szkoleniowych bądź informacyjnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie https://www.semtec.pl/sownik-seo [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.